

Vieraslajien torjunta Paimionjoella

Paimionjoki-yhdistys ry / Ympäristönhoitaja Henna Juntunen

Keltalammikki

- Kelluslehtinen vesikasvi, joka muodostaa pitkien rönsyjensä avulla tiheitä mattomaisia kasvustoja.
- Kotoisin Keski-Euroopasta. Tuotu Suomeen koristekasvina.
- Suomesta lammikki löydettiin ensimmäisen kerran vuonna 2012 Littoistenjärvestä. Myöhemmin myös Aurajoesta, Naantalin Luolalanjärvestä, Maskusta Raisiosta Haunisten altaalta sekä Paimionjoesta
- Lajia ei ole määritelty haitalliseksi vieraslajiksi

Vasemmalla keltalammikki ja oikealla ulpukka

- Tiheät kasvustot tukahduttavat muut lajit alleen ja tukkivat rantoja
- Versot sitkeitä
- Leviää verson paloista ja irtojuurakoista
- Siemenet tarttuvat helposti lintujen ja eläinten matkaan

Taisto keltalammikkia vastaan

- 2018 vieraslajiportaaliin oli lisätty ensimmäiset havannot keltalammikista Paimionjoen alaosasta (Paimiosta, 110 tien kupeesta)
- 2020 kesällä tehtiin kaksi kitkettä yhteistyössä Paimion kaupungin sekä maa- ja kotitalousnaisten kanssa

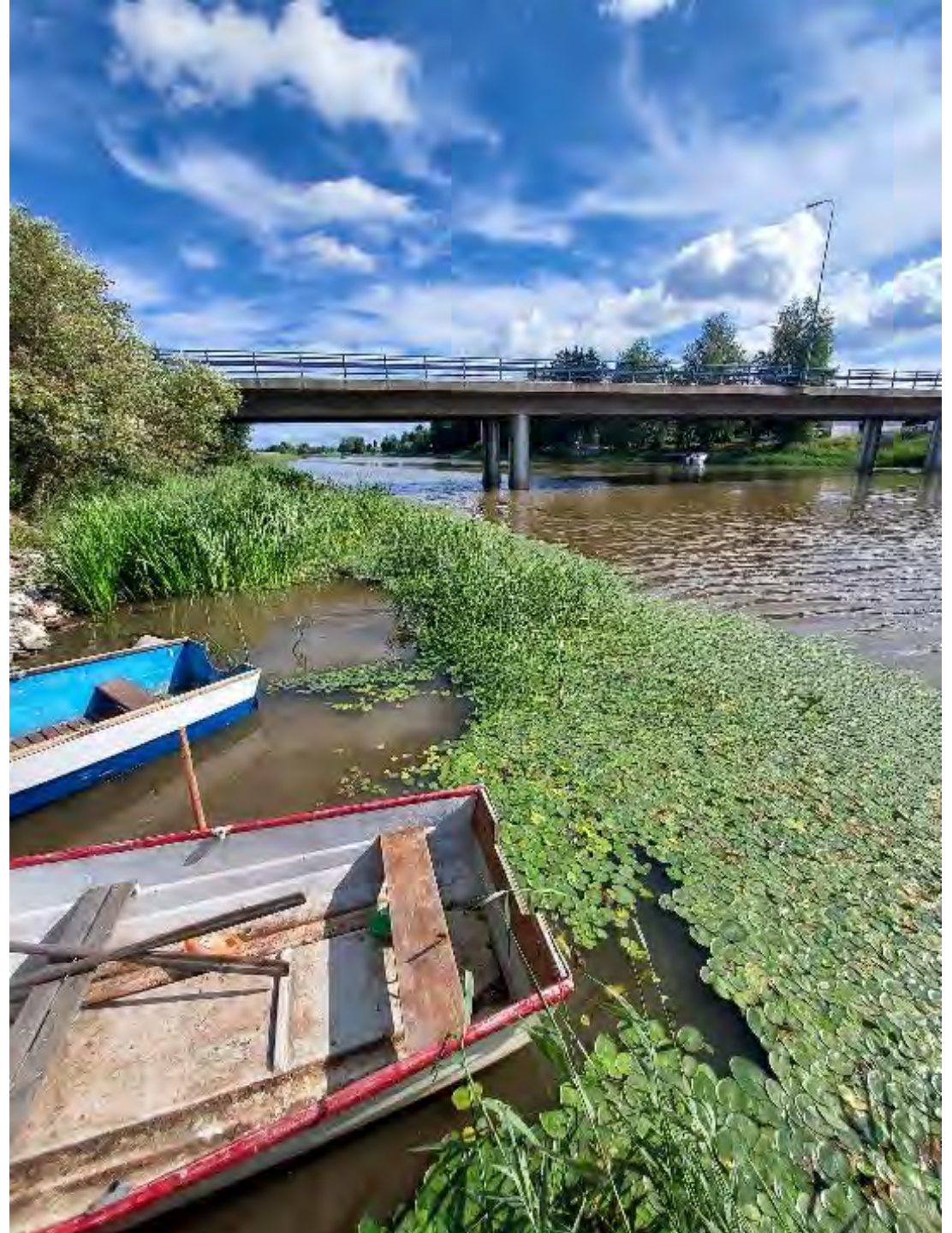
2021

- Toukokuussa pohjaan asennettiin Livian opiskelijoiden kanssa noin 50 neliötä kumimattoa tukahduttamaan kasvustoa
- Vastaavanlaisella matolla oli saatu Littoistenjärvessä hyviä tuloksia aikaan
- Matot aseteltiin mahdollisimman hyvin limittäin ja ne ”kiinnitettiin” pohjaan kiviä painoina käyttäen

2021

Heinäkuussa maton vaikutus näkyy selvästi.
Ongelmana kasvuston laajuus verrattuna maton
kokoon

7.7.

Ensimmäisessä kitkennässä jätettiin suojavyöhyke verson palojen leviämisen estämiseksi.

- Kitkettä tehtiin käsin kahluhousuissa niin pitkältä kuin mahdollista
- Syvemmät alueet veneestä käsin

- Kasvijäte nostettiin rannalle ja Paimion kaupunki piti huolen sen hävittämisestä.
- Massan annettiin ensin kuivua hetken rannalla, jonka jälkeen sen siirtäminen kaupungin tiloihin kompostoitavaksi kävi näppärästi

15.7.
Viikko ensimmäisestä
torjunnasta

15.7.

Toisen torjunnan jälkeen

Viikko toisesta torjunnasta

1.8. Kaksi viikkoa toisesta torjunnasta

15.9.

Liviasta vielä oppilasryhmä kitkemässä lammikkia.

5.10

Kumimatot poistettiin joesta, jottei jäiden lähtö ja kevättulvat vie niitä mukanaan.

Mattojen päälle oli jo kesän aikana kerääntynyt jonkin verran pohjasavea ym. Jos mattoja ei poistettaisi talveksi tarvitsisi ne puhdistaa. Muuten maton päälle pääsee muodostumaan kasvustolle sopiva kasvupaikkaa.

Aurajokisäätiö on tehnyt Aurajoella keltalammikin kartoitusta ja pilottina lammikin poistoa eri menetelmillä, myös keräävällä koneniitolla.

Sekä jättipalsami että keltalammikki ovat levinneet Aurajoella todella laajalti ja vaativat toimenpiteitä jatkossakin.

www.aurajoki.net

Havainnot

- Ranta syvenee nopeasti, pelkät kahluuhousut eivät riitä. Pohja on mutainen, joka vaikeuttaa työskentelyä
- Kasvusto on niin laaja, että mattoa tarvittaisiin todella paljon enemmän
- Joesta on löydetty tähän mennessä yhteensä 10 esiintymää. Muut esiintymät sijaitsevat huomattavasti hankalammissa kohdissa jokea
- Kasvin nopea kyky levitä. Myös irtopalat, siemenet ja juuret
- Juuria hyvin haastavaa saada käsipelillä poistettua niin ettei kasvusto kasvaisi vauhdilla takaisin. Riski levittää kasvi irtopaloista alajuoksulle.
- Kumimatto toimii, mutta työläs jokiympäristössä. Poistettava talveksi ja keväällä asennettava takaisin.
- Kesän kitkennät näkyivät selvästi vähäisempänä kukintana syksyllä
- Kitkettä ei koettu kannattavaksi keskikesällä. Kasvusto kasvaa takaisin kahdessa viikossa. Kukintojen poisto loppukesästä ja kasvimassan poisto ennen kuin mätänee vesistöön, tuntuvat parhailta vaihtoehdoilta kasvin hillitsemiseksi.

Mitä seuraavaksi?

- Mattoja ei tulla laittamaan takaisin ensikesänä. Esiintymä tarvitsisi saada kokonaan peittoon, jotta siitä olisi hyötyä (lisäksi muut 9 esiintymää). Pilotti alueella saatiin matolla kuitenkin hyviä tuloksia
- Alapuoliselta osuudelta löydettyjä esiintymiä seurataan
- Pilottikohteen yläpuolisen jokiosuuden mahdollisten esiintymien kartoittaminen
- Lajista tiedottaminen
- Yhteistyö, tiedon jakaminen
esimerkkinä Aurajokisäätiö ja maa- ja kotitalousnaiset, jotka kamppailevat myös lajia vastaan

Jättipalsami

- Jättipalsamin poistoa tehty useampana vuotena, epäsäännöllisen säännöllisesti.
- Talkoita järjestetty eri paikkakunnilla.
 - Talkooporukkaa haasteellista saada kasaan.
- Koulut, työttömien ryhmät, partio, 4H avuksi
- Yhteistyötä ei tahojen kanssa
- Paljon esiintymiä pitkin Paimionjoen vartta.
- Tänä vuonna jättipalsamintorjunta -hanke yhteistyössä Aurajokisäätiön kanssa.
Kohteena Tarvasjoen, Aurajoen ja Kaulajoen yläjuoksut. 2 työntekijää kartoitti esiintymiä sekä suoritti torjuntaa. Toivottavasti ensi vuodelle saadaan jatkoa.

